

молоді, формування у них усвідомлених потреб у заняттях фізичними вправами і підвищення рівня здоров'я рекомендується враховувати і формувати позитивну та стійку мотивацію до систематичних занять руховою активністю.

Література:

1. Завидівська Н., Ополонець І. Шляхи оптимізації фізкультурно-спортивної діяльності студентів вищих навчальних закладів. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*: зб. наук. праць. № 2(10), 2010. С. 50-54.
2. Мороз О.Г. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. Київ, 2003. 267 с.

УДК 378.147

**ДІЛОВА ГРА, ЯК МЕТОД УДОСКОНАЛЕННЯ
СПРИЙНЯТТЯ МАТЕРІАЛУ ЗДОБУВАЧАМИ ЗАКЛАДІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ**

*Бережна Н.Г., к.т.н., доцент,
bereg_nat@ukr.net*

Державний біотехнологічний університет;

*Костікова М.В., к.т.н., доцент,
kmv_topaz@ukr.net*

*Волкова Т.В., к.т.н., доцент,
wolf949@ukr.net*

*Плехова Г.А., к.т.н., доцент,
plehovaanna11@gmail.com*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Ми пізнаємо світ через гру. Різноманітні ігрові заходи розвивають та удосконалюють наше сприйняття нового. Цей процес уподобають як діти так і дорослі. Граючись ми встановлюємо і приймаємо правила гри та розвитку подій, знаходимо рішення поставлених завдань і вихід із ситуацій, отримуємо досвід і навички перемоги та вчимося сприймати поразки.

Декілька століть метод ділових ігор розвивався, удосконалювався, змінював форми та призначення. Ще в XVII віці були розроблені прототипи таких ігор, однак вони більше стосувалися військової справи, що й не дивно. Тоді ще не було бізнесу в такому розумінні, як ми звикли до нього, а тому і не було

необхідності використовувати ігрові методи. Військові ігри стали пращурами сучасних, ділових, не просто так – вони виявилися ефективним інструментом для навчання! По-перше, люди залюбки грали в ігри та відточували свою майстерність на вигаданих битвах. По-друге, військові ігри були чудовим засобом візуалізації. Як тільки стало зрозуміло, що ігри дійсно приносять користь для військової справи, їх почали використовувати і в інших напрямках – розподіл ресурсів, міжнародні відносини, прийняття рішень тощо [1].

Використання такого підходу як «ділова гра» в процесі навчання робить отримання знань більш цікавішим, доступнішим з точки зору розуміння та приємнішим для сприйняття. Використання ділових ігор у викладанні дисциплін у закладах вищої освіти є ефективним способом залучення здобувачів до навчання та розвитку їх професійних навичок. Ділова гра – це інтерактивне заняття, на якому здобувачі набувають ряд навичок практичної діяльності, досвіду й знань. Ділова гра – це метод імітації прийняття рішень фахівцями у різних ситуаціях, який здійснюється за заданими правилами групою людей у діалоговому режимі, за наявності конфліктних ситуацій або інформаційної невизначеності [2]. Ділові ігри дозволяють створити ситуації, які демонструють здобувачам, як вони можуть застосовувати теорію в практичних ситуаціях. Один з основних принципів використання ділових ігор полягає в тому, що учасники процесу повинні діяти як члени команди, вирішувати проблеми та приймати рішення в реальному часі. Це допомагає здобувачам розвивати свої лідерські та комунікативні навички, вчить їх працювати в команді та допомагає встановлювати практичні зв'язки між теорією та практикою. Ділові ігри можуть бути застосовані в різних дисциплінах. Викладачі можуть створювати власні ділові ігри, які відповідають конкретним потребам їх здобувачів та курсів. Наприклад, викладачі можуть створити ділову гру, яка демонструє, як управляти бізнесом в умовах ризику та невизначеності [3]. Одним з переваг використання ділових ігор є те, що вони можуть бути використані в різних форматах. Наприклад, викладачі можуть використовувати ділові ігри як додатковий матеріал для лекцій, або вони можуть бути самостійними модулями, які здобувачі проходять у межах курсу. Використання ділових ігор може бути важливим елементом в підготовці слухачів курсу до реального професійного життя.

Ділова гра у моделюванні транспортних процесів є важливим

інструментом для навчання здобувачів, як вирішувати складні проблеми в галузі транспорту, в моделюванні та управлінні ланцюгом постачання. Під час участі в грі здобувачам дається можливість приймати рішення щодо маршруту, вибору транспортних засобів та координації доставки.

Одна з переваг використання ділової гри в моделюванні транспортних процесів полягає в тому, що вона допомагає здобувачам побачити більш широку картину індустрії транспорту та управління логістикою. Це може допомогти краще зрозуміти взаємозв'язки між різними галузями, такими як транспорт, виробництво і маркетинг, та допомогти вирішувати складні проблеми в цілому ланцюжку постачання. Крім того, ділова гра може бути корисною для слухачів курсу, які планують розвивати свою кар'єру в галузі транспорту та логістики, оскільки вона допомагає створити практичні навички та допомагає зрозуміти, як працює галузь транспорту та логістики в реальному житті.

Нарешті, ділова гра у моделюванні транспортних процесів може бути використана в різних форматах. Наприклад, можна провести симуляцію з використанням спеціальної програми або використати інтерактивну ділову гру з картками та ігровим полем [4]. В будь-якому випадку, ділова гра у моделюванні транспортних процесів допоможе здобувачам більш ефективно вивчати теоретичний матеріал, розвивати навички роботи в команді, а також розвивати творчі та аналітичні здібності.

Нарешті, варто зазначити, що ділова гра у моделюванні транспортних процесів може бути застосована не тільки в закладах вищої освіти, але й у бізнесі. Бізнес-ігри можуть допомогти менеджерам транспортних компаній та логістичних підрозділів вирішувати проблеми в реальному часі, допомагати в управлінні ризиками та вирішувати питання, пов'язані з ефективністю та оптимізацією логістичних процесів. Узагалі, використання ділових ігор у навчанні та бізнесі може бути вигідним інструментом для покращення навичок та знань учасників, а також для підвищення ефективності процесів у різних галузях.

Література:

1. 5 важливих задач бізнесу, які можна вирішити діловими іграми. URL: <https://teammaster.pro/ua/blog/5-vazhlyvyh-zadach-biznesu-yaki-mozhna-vyrishyty-dilovymy-igramy> (дата звернення 05.03.2023).
2. Ділова гра. URL: <https://pravo.studio/kreditovanie/dilova-gra-47253.html>

(дата звернення 05.03.2023).

3. Белкін І. В. Забезпечення реальних ситуацій і ролей професійного змісту в діловій грі. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Педагогіка і психологія: зб. наук. пр.* Вінниця : ТОВ «Нілан ЛТД», 2016. Вип. 48. С. 9–12.

4. Бережна Н.Г., Кутья О.В. Використання ділової гри в процесі навчання студентів вищих навчальних закладів. *Сучасні тенденції організаційно-методологічного забезпечення підготовки фахівців: проблеми та шляхи їх вирішення в умовах глобалізації та євроекономічної інтеграції: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної інтернет-конференції з проблем вищої освіти і науки, м. Харків, 18 листопада 2019 р.* Харків: ХНАДУ, 2019. С. 474–477.

УДК 378

АНАЛІЗ ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ МОЛОДШОГО БАКАЛАВРА З МЕНЕДЖМЕНТУ

*Водолажська Т.О., к.е.н., доцент,
tatyana.vodolazhska@gmail.com*

*Харківський національний автомобільно-дорожній університет,
Дімітракієва С.Р. д.е.н, професор,
s_dimitrakieva@abv.bg*

Технічний університет Варна, Болгарія

Теперішнє положення та надзвичайно складні обставини, що склалися в Україні через запровадження та продовження воєнного стану тривалістю вже понад рік, вимагають від системи вищої освіти стрімкої адаптації до нових реалій та внесення кардинальних змін у ній.

Однією із новітніх тенденцій в межах таких змін є пропозиції вищих навчальних закладів щодо можливості навчання здобувачів освіти за освітньою програмою підготовки молодшого спеціаліста за різними галузями та спеціальностями, зокрема і за спеціальністю 073 «Менеджмент». Така ідея, насамперед, дозволяє здобувачам отримати фахову передвищу освіту швидше (за 1 рік 9 місяців), ніж за варіанту навчання на відповідній традиційній освітньо-професійній програмі першого (бакалаврського) рівня освіти (3 роки 10 місяців), та здобути кваліфікацію «молодший бакалавр менеджменту». Тому зазначена тенденція нині є дійсно актуальною та затребуваною серед здобувачів вищої освіти, що спонукає різні заклади вищої освіти розробляти та